

שערי העיר

עלון תורני שבועי בהוצאת עיריית ראשון לציון

תזריע-מצורע

כט' ניסן תשע"ה

יד' לעומר

כניסת שבת 6:49

צאת השבת 7:49 ר"ת 8:24

נץ 6:09 שקיעה 7:12

מוריד הטל - ותן ברכה

שבת מברכים

ר"ח אייר

יהיה בימים

ראשון ושני

המולד: ליל א שעה אחת

27 דקות 4 חלקים

לשכת

סגן ראש העירייה

הרב אריה כהן

טל 9547495

פקס 9547791

מערכת שערי העיר

מפעל החסד

054-8495442

עמל התורה

רבות עוד יסופר אודות מפעלי תורה וחסד שמרנו ורבנו גדולי תורה אלו פעלו בכל כך הרבה תחומים, אך הכל מתגמד לעומת עמל התורה של גדולי ישראל אלו שאינו ניתן לתיאור, עד כלות הכוחות ממש, יום ולילה היה עולמם תורה ותורה ועוד פעם תורה, כל השאר היה דרך אגב ולא העיקר. מרן הגר"ש ואזנר היה משמש כראש ישיבת חכמי לובלין, עשרות שנים שבהם העמיד אלפי תלמידים וחיבר את 'שבט הלוי' עשרה כרכים, ומרן הגר"ש גריינימן זכה להיות מתלמידיו של מרן החזון איש זיע"א וגדל על ברכיו, כאחיינו זכה להמשיך את דרך תורתו וחיבר את 'חידושים וביאורים' על הש"ס עשרה כרכים, והעמיד אלפי תלמידים הממשיכים בדרכו. ורק בנוסף זכו גדולי ישראל אלו להיות האורים והתומים לכל נושא שעלה על השולחן, בחוכמתם ופקחותם שהיתה לשם דבר זכו להקים קהילות רבות של עמילי תורה, כמו גם ארגוני קירוב, והקמת מוסדות תורה לאחים שבשדות, הצלת נפשות דרך ארגוני החסד ועוד. זכר צדיקים לברכה

מרן שר התורה
רבי חיים שאול גריינימן
זצוקללה"ה
בעל 'חידושים וביאורים'

מרן פוסק הדור
רבי שמואל הלוי ואזנר
זצוקללה"ה
בעל 'שבט הלוי'

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

קשה לחשוב על חג פסח תשע"ה שייזכר בעם ישראל לדורות כחג אשר לקינו בכפליים על פטירתו של שני גדולי הדור, שהאחד מרן פוסק הדור, בעל 'שבט הלוי' בליל יום טוב ראשון, והשני מרן שר התורה בעל 'חידושים וביאורים' ביום טוב אחרון, כשרבבות עמך ישראל גדולי ישראל, מלווים בשבר ובצער שאינו ניתן לתאר, את האובדן של ענקי התורה וההלכה, את החלל שהותירו עם עלייתם בסערה השמימה, את היגון והכאב לרבבות תלמידים כבנים, בהם כבר רבנים וגדולי תורה ממשיכי הדרך אותה התנו במשך עשרות שנים, בתורה בהלכה בעצה ובתבונה, כששני מאורות אלו מלבד גאונותם בתורה וחוכמתם הייחודית כל אחד בשיטתו, דאגו להנחיל מורשה לדורות הבאים כמעתיקי השמועה מדורות קודמים מצוקי ארץ, ללא שום פשרה, כנתינתה מסיני, והמיוחד דווקא בשני גדולי עולם התורה אלו, שאת כל אלפי ורבבות התלמידים, את כל הקהילות שהקימו ברחבי הארץ ובעולם, את כל הפעילות הגדולה והרחבה שהייתה פרוסה בכל רחבי העולם היהודי בארץ ובתפוצות ממש, הכל היה ללא פרסום ויחסי ציבור, ללא הרעש המוכר כיום על כל פעילות הזוטרה ביותר, המחייבת מיד פרסום ותקשורת. גדולי עולם אלו לימדונו שאפשר להגיע לפסגות רוחניות, להתעלות בעבודת ה', ליגיעה בתורה, להפצת תורה בקנה מידה עולמי, להקמת ארגוני תורה, חסד, רפואה, הצלה, קירוב רחוקים ועוד ועוד, כן, בהצנע לכת, בדעת תורה אמיתית, נקייה, רק כך הגיעו לאותם רבבות שהגישו צורך נפשי להגיע להלוויות ולבכות עם עמך ישראל, על האובדן הגדול בסילוקן של צדיקים. קשות הן האבידות, עוד ידובר רבות כמה חלל השאירו בהסתלקותם. אוי מי יתן לנו תמורתם, מן השמים ננוחם בתוך שאר אבלי עמך ישראל. זכותם תגן עלינו, אמן.

חובת האדם בעולמו מותאמת ליכולתו

"ואם דל הוא ואין ידו משגת" (ד. כא)

ישנם אנשים המודדים את מצבם הרוחני על פי השוואה לחבריהם תוך התעלמות מן המדרגה הרוחנית הגבוהה, אליה יכולים היו להגיע אילו אימצו את כל כוחותיהם.

אליבא דאמת, קבע בעל ה"חפץ חיים", חשיבה כזו אינה צודקת. כאשר עשיר מביא קרבן עני, אינו יוצא ידי חובתו בזה. רק הדל אשר אין ידו משגת, די לו אם יביא שתי תורים או שני בני יונה. מי שבאפשרותו להביא קרבן עשיר חייב להביא דוקא בהמה.

כך הוא גם דינם של בני אדם בנושא קיום מצוות התורה. כל הגדול מחברו נתבע יותר לעבודה בשלימות. לפיכך, נדרשים תלמידי חכמים לקיים את המצוות בדקדוק ובוהירות יתירה בהתאם לחכמתם ומדרגתם. ומי שמנחם עצמו במחשבה שהוא בעל דרגה גבוהה יותר משל חברו – כמוהו כאותו עשיר המביא קרבן עני.

ב"מעשי למלך" מסופר שפעם אחת התאונן אחד מבני ביתו של ה"חפץ חיים" והקשה מדוע צריכים הם הילדים ללבוש גם בחג את בגדיהם הישנים, בעוד שבני השכן ממול זוכים לקבל בגדים חדשים? השיב על כך ה"חפץ חיים": "אנו הלא זכינו שעזר לנו ה' ואנו בני תורה ומגדלים את בנינו לתורה, על זאת עלינו להודות ולהלל לה' יתברך. לא כן שכנו. הוא עצמו אינו בן-תורה, וגם לא חננו ה' בבנים בעלי כשרון. שורת הדין נותנת איפוא שכל הפחות תנתן לו היכולת להלביש את בניו בבגדים חדשים ליום טוב.

ברוח זו היה מפרש גם את הפסוק: "קרבן ה' לנשברי לב" (תהילים לד) העני מהלל את הקדוש ברוך הוא כמה פעמים ביום, אפילו אם הקדוש ברוך הוא ממציא לו רק מעט לחם. העשיר לעומתו, תולה לעתים קרובות את עושרו בכשרונותיו ושוכח כי מאת ה' היתה זאת לו.

החפץ חיים היה מספר על סבל אחד שהיה מתפרנס מנשיאת משאות על כתפו. בכל בוקר היה משכים קום, הולך לשוק וממתיך עד שיזמין לו ה' פרנסתו ליום הזה. לעתים היה עליו לחכות עד הצהריים בקור, בגשם ובשלג עד שסוף סוף נזדמן לו לשאת שק קמח בשכר פרוטות אחדות והרויח סכום השווה למחירו של חצי ככר לחם. או-אז היה הולך לביתו בשמחה כדי להחיות את נפשות ביתו בפת שחרית והודה לה' על חסדו וטובו.

כעבור שעה שוב היה עומד על מקומו בשוק ומחכה להרויח לסעודת הצהריים והערב. למרות שחיייו היו תלויים לו מנגד, היה מהלל את ה' שבע פעמים ביום על אשר ממציא לו ממש לחם מן השמים.

(לקח טוב)

"להקפיד על תפילה בציבור, שתהיה מושלמת, מברכות השחר עד עלינו לשבח"

ונרפא (י"ג י"ח)

לדאבון לב, מזדמן להיתקל ביהודים המגיעים לתפילה כמה דקות לאחר תחילתה, וזאת לפעמים במקרה הטוב... ועוזבים אותה כמה דקות לפני סיומה, כשבדרך לשימונה עשרה הם נאלצים לדלג קטעים רבים.

באחת משיחותיו סיפר הגר"י זילברשטיין, מתוך תולדותיו של הגאון רבי משה סולובייצ'יק זצ"ל, שפעם אחת הגיע אליו בחור שהתגלתה בגופו מחלה קשה רח"ל, ועמד לפני ניתוח, וביקש לדעת במה עליו להתחזק.

הורה לו רבי משה להתחזק בשני דברים. ראשית אמר לו, קבל עלך לעשות סעודת הודאה, לכשתבריא; ושנית, וזה הדבר העיקרי, קבל על עצמך את עבודת התפילה בשלימות!

רבי משה הסביר לתלמידו שהוא אינו מתכוון שיתחיל מעתה לכוון בתפילותיו את כל סוגי הכוונות האפשריות. 'כוונתי היתה, אמר הגאון, שתקפיד על תפילה בציבור מתחילתה, דהיינו מברכות השחר, ועד סופה בעלינו לשבח'. וכמדומה שהוסיף שהקבלה תהיה למשך שנה אחת.

הבחור קיבל את הדברים על עצמו, והבלתי-ידיאמן קרה. הוא הבריא.

ואם כן, מדוע שנמתיך עד שתפקוד אותנו צרה רח"ל, ואז נתחזק בעבודת התפילה? הרי הננו יכולים להתחזק בכך, גם בעודנו בריאים ושלמים, עד מאה ועשרים שנה.

וזה אולי המקום לעורר על הענין הנ"ל, ולקרוא לאלה המאחרים לבוא והמקדימים לצאת – שיפסיקו לנוח כך. אנשים אלה צריכים לזכור שבשמים יתבעו אותם גם על ההשפעה שהיתה בהנהגתם זו על חבריהם, שראו אותם מאחרים לתפילה, ונהגו גם הם באופן זה.

לפעמים מזדמן לראות תלמידי חכמים חשובים המאחרים לתפילה, וחובה עליהם ליכור שהציבור מביט בהם ובהנהגותיהם, וילמדו מהם לאחר. יתכן גם שדבר זה ייקבע אצלם לנצח, שהרי ילמדו קל-והומר מהתלמידי חכמים, ולא יוכלו כבר לעקור את הדבר מקרבם. והכל ייזקף לחובתו של הראשון.

ברכי נפשי

אבל יחיד עשי לך

מאמר השבוע
הרב אריה כהן

מרן הגר"ח גריינמן זצוק"ל

כיומיים לפני חג הפסח הגיע ללשכה בעירייה אחד מחשובי חסידות מסויימת לפגישה בנושא שהעיק לו, כשנכנס וראה את תמונת מרן הגר"ח גריינמן זצוק"ל על הקיר, שאל אותי ימה הקשר שלך אליו? עניתי לו זה מורי ורבי כבר למעלה משלושים שנה, אני לא עושה צעד בכל פעילותי האישית

והציבורית ללא הכוונתי! הוא התפעל מאוד והחל לספר על הקשר שלו עם הרב, ושל הרב עם האדמו"ר שלו, ועוד סיפורים מרתקים שעוד גייע הזמן והם בוודאי יעלו על ספר, בשלל הסיפורים ראית דבר אחד, איך מרן הגר"ח גריינמן שלט בכל הנושאים ולו הקטנים ביותר של תורה וחסד, כשמכל רחבי העולם היו פונים אליו בנושאי קירוב רחוקים, או בנושאי רפואה, שהיה בעל השפעה עצומה בכל נושאי החיים. את ביקוריי התכופים במעונו אשר זכיתי לעדנה גם בתקופות האחרונות בהם לא הורשו כמעט להיכנס בשל מצב בריאותו, אני הקטן זכיתי כמעט מידי שבוע לבוא ולקבל הכוונה ועצה, כשמרן במבטו החודר לנבכי הנפש יודע את אשר על ליבך הרבה לפני שפתחת את פיו. במשך למעלה משלושים שנה זכיתי לראות את מורי ורבי ולקבל את האהבה וההבנה לדברים שגם אם ההוראות לא היו מובנים לי, לא הרהרתי ולא ערערתי על החלטותיו ודעתו של הרב זצ"ל, וזכיתי לראות ניסים גלויים שלא על פי דרך הטבע, וגם אם ההוראה היתה נגד כל הגיון, ידעתי שהשכינה מדברת מתוך גרונו, ורק לאחר תקופה, ולפעמים שנים, ראית את פירות אותה הוראה שגדול הדור ראה למרחוק כשאנו הקטנים לא יכולים לראות, אבל כבר אמרו, "כל הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל. אולי נעלה עוד בעתיד סיפורים מרתקים שזכינו להיות שותפים להם במהלך שלושה עשורים בצילו של מרן זצ"ל, שעדיין חיל ורעדה עוברת בכל הגוף בכל פעם שאני כותב זצ"ל על מרן שנסתלק בערב שבת בה קראנו יוכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'" זוהי יתמות אמיתית, מי יתן לנו תמורתו.

גם בחג פסח זה ביום רביעי, ממש יומיים לפני הסתלקותו לגנוי מרומים, נכנסתי אל הקודש פנימה, להקבלת פני רבו ברגלי במעונו, כשרבינו שואל ומתעניין כהרגלו על הנעשה בעיר ובפעילות הציבורית כשהוא יורד לפרטים אקטואליים ממש למרות מצבו, סיפרתי לו על הנעשה ועל התוכניות לעתיד כשהוא מכוון ומדריך על כל פרט ומברך בברכה והצלחה, אלו היו מילותיו האחרונות אלי, כמה מצמרר לחשוב שזו היתה ברכת הדרך האחרונה. אני רוצה להעתיק מתוך ההקדמה לספרי מפי אריה שיצא בשנה האחרונה ואף זכיתי לברכתו.

"ולמאור הגדול ה"אורים ותומים" של הדור אשר היה לי לעינים, שבכל דבר קטן כגדול נכנסתי אל הקודש פנימה, להתיישב ולקבל הכוונה זה למעלה משלושים שנה. מורנו ורבונו הגדול הגאון המפורסם הרב חיים שאול גריינמן בן צביה..., וזכורני שלפני למעלה עשרים שנה שבני ובנותי שיחיו היו קטנים,

חשבנו לנכון לעבור לגור בעיר התורה והחסידות בני-ברק, ומה גם שרצינו להיות קרובים אל הצידיק ולהתברך מקורו. ואכן לאחר שמצאנו דירה נאה וכולל טוב בו אוכל ללמוד ולהתעלות בתורה ויראת שמים, הלכתי לרב לשאול את עצתו, או יותר נכון כדי לקבל את ברכתו מתוך הנחה שהוא בודאי ישמח מעצם הרעיון. שטחתי בפניו את רצונותי, הדגשתי בפניו שגם אשתי מסכימה לרעיון. אך נראה שהוא חשב אחרת עד ששאל אותי: "למה לעבור לבני-ברק?!!?" מה פירוש, הילדים גדלים ואני דואג לחינוך הילדים, השבתי. אך הוא לעומתי השיבני: "אין שום בעיה, תחזור לראשון-לציון ותהפוך אותה לבני-ברק, ובזה תפתור את בעיית חינוך הילדים שלך...". הדברים של הרב נחתו עלי כרעם ביום בהיר, יצאתי המום מחדרו של הרב והלכתי להודיע לאשתי את אשר ענה לי הרב: "נשארים בראשון-לציון, ומתחילים בע"ה לעשות את המהפכה... ואכן, מאז ועד היום אנחנו ממשכים בס"ד בשליחות הזו והנשם יתברך יעזרנו על דבר כבוד שמו להמשיך להגדיל תורה ולהאדירה, ולמלאות את המשימה: "להפוך את ראשון-לציון לעיר של תורה כמו בני-ברק...". היום לאחר יותר מעשרים שנה אנחנו מבינים מה ראה ה"אורים ותומים" של הדור אז... וכך הדבר גם בעשרות מאות שאלות ששאלנו אותו על הכלל והפרט, וקיבלנו תשובות מפי קודשו אשר האירו לנו את הדרך, וכל אשר עשינו בעבר ונעשה בעתיד הוא אך ורק לפי עצותיו והדרכתו של המאור הגדול שמאיר לנו את הדרך בכל צעד ושעל, וקיימנו בעצמנו את הפסוק: "ועשית ככל אשר יורוך"!!! פשוטו כמשמעו. "זכותו תגן עלינו אמן

מרן פוסק הדור הגר"ש ואזנר זצוק"ל בעל 'שבט הלוי'

ה'חזון איש' של הדור

מרן שר התורה הגר"ש גריינימן זצוק"ל

בחג האחרון, הגאון רבי יעקב אידלשטיין שליט"א רבה של רמת השרון במעונו של מרן הגר"ש

מרן הגר"ש ואזנר עם יבלח"א מרן הגראי"ל שטיינמן

מרן הגר"ש ואזנר עם יבלח"א מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א

למעלה: מרן הגר"ש גריינימן משמאל עם יבלח"א מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, באמצע מרן הגאון רבי מיכל יהודה לפקוביץ זצוק"ל

משמאל: מרן הגר"ש גריינימן זצוק"ל כותב אות בספר תורה

שמאל למטה: מרן הגר"ש במרכז עם מימין יבלח"א הגאון רבי דב לנדו שליט"א ראש ישיבת סלבודקא והגאון רבי יהודא בויאר שליט"א

מרן הגר"ש ואזנר עם יבלח"א מרן הגראי"ל שטיינמן בראש השולחן. מימין מרן הגר"ש בעדני, הגר"י שיינר, מרן הגר"ג אידלשטיין, משמאל מרן הגר"ח קניבסקי

מרון מאור ישראל רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל עם מימין מרון פוסק הדור הגר"ש ואזנר זצוק"ל ויבלח"א מרון הגרא"ל שטיינמן שליט"א, כ"ק מרון האדמו"ר מגור שליט"א וכ"ק מרון האדמו"ר מצאנז שליט"א.

למטה: מרון בעל 'שבט הלוי' הגאון רבי שמואל הלוי ואזנר זצוק"ל בניחים אצל מרון רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל, לידו בנו וממשיך דרכו יבלח"א הגאון רבי חיים מאיר ואזנר שליט"א

מפסקי מרון מאור ישראל רבינו הגדול עובדיה יוסף זצוק"ל

מצות ספירת העומר

כתוב בתורה (ויקרא כא טו): וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה. וקבלו חז"ל (במסכת מנחות דף סה:) שפירוש "ממחרת השבת" הוא מחרת יום טוב הראשון של פסח שהוא יום שבתון (ואליו הכוונה במילים "ממחרת השבת", ממחרת ליום ראשון של פסח שהוא יום שבתון, לכן מיד במוצאי יום טוב ראשון של פסח אחרי תפילת ערבית מתחילים לספור ספירת העומר). ומצות עשה מן התורה לספור ספירת העומר החל מליל ט"ז בניסן עד גמר שבעה שבועות שהם ארבעים ותשעה ימים.

ומכל מקום הואיל ונאמר (דברים טז ט): שבעה שבועות תספר לך "מהחל חרמש בקמה" תחל לספור שבעה שבועות, דהיינו משעת קצירת העומר, ובזמן הזה שבת המקדש חרב אין לנו קצירת העומר ולא קרבן העומר, לכן אין מצות ספירת העומר בזמן הזה אלא מדברי סופרים זכר למקדש. ולכן בנוסח "לשם יחוד" שנוהגים לומר קודם ספירת העומר נכון להשמיט ממנו מה שאומרים "כמו שכתוב בתורה וספרתם לכם וכו'" שהרי מצות ספירת העומר אינה מן התורה. (ואף שבאמת לדעת הרמב"ם והראב"ה אין שיכות בין מצות ספירת העומר לקצירת העומר, ולדעתם מצות ספירת העומר מן התורה אף בזמן זה, מכל מקום אין אנו פוסקים כדבריהם" אלא כדעת מרון השלחן ערוך שקבלנו הוראותיו, שפסק שספירת העומר מדרבנן, שכן דעת רב האי גאון והתוספות והרא"ש והעיסטור והרשב"א והר"ן ועוד.) מצות ספירת העומר, היא מצוה בכל יום ויום מימי הספירה, ולכן אנו ממבכים עליה בכל יום קודם הספירה.

אולם לדעת בעל הלכות גדולות, מי ששכח לספור ספירת העומר יום אחד, שוב אינו יכול להמשיך בספירת העומר, הואיל ואי אפשר לספור בדילוג (שכן הסופר אחד שנים ארבעה אינו סופר נכון, כמו כן השוכח יום אחד, שוב אין לו תקנה והמשך הספירה שלו אינו נחשב לספירה). ואנו נוקטים להלכה, שגם אם שכח יום אחד לספור ספירת העומר, ימשיך עוד בספירת שאר הימים, מכיון וכל יום הוא מצוה בפני עצמה שאינה תלויה בשאר הימים. רק הואיל וכלל גדול בדינו "ספק ברכות להקל", לכן לענין הברכה אנו חוששים לסברת בעל הלכות גדולות.

נמצא אם כן מי ששכח יום אחד לספור ספירת העומר, ימשיך בשאר הימים לספור כדרכו, רק מכאן ולהבא אינו מברך על הספירה.

זמן ספירת העומר בלילה, ומכל מקום אם שכח לספור בלילה יספור ביום שאחריו בלי ברכה, ואחר כך יוכל להמשיך לספור בכל לילה ולילה בברכה.

אשה הסופרת ספירת העומר, לא תברך על הספירה. ולמנהגינו, אין הנשים סופרות ספירת העומר. והטעם בזה מבואר על פי דברי המקובלים. מתוך הלכה יומית

חנוך לנוער תשכ"ב - חידות - שאלות וחידודים

השלימו את המילים החסרות
בפסוקים שלפניכם מפרשיות תזריע - מצורע

ו _____ ו _____

ע _____

י _____

ל _____

את הפתרונות יש לשלוח בכתב ברור וקריא

שם _____ גיל _____ כיתה _____

כתובת _____ טל _____

ניד _____ ביי"ס/ת"ת _____ עיר _____

נא להימנע מעיון בעלון בזמן התפילה ובקריאת התורה

הכתובות לפתרונות הערות, רעיונות והארות: לקבלת העלון במייל

"שערי העיר"
עיריית ראשון לציון הכרמל 20 ראש"צ
לשכת סגן ראש העיר הרב אריה כהן
טל 9547495 פקס 9547791 נייד 054-8495442
דוא"ל חדש asher2491@gmail.com